

Strategi 2024 - 2027

Innhold

1. Innledning	2
2. Om stiftelsen Buskerudmuseet	3
3. Våre museer, identitet og profil	4
4. Vårt samfunnsoppdrag	5
5. Vår visjon og våre verdier	6
6. Våre satsningsområder	7
Aktive samlinger	7
Trygg ivaretagelse	7
Formidling	8
Utvikle ny kunnskap	8
Tydelig identitet og kjennskap	9
Profesjonell organisasjon og kompetent arbeidsmiljø	9

I. Innledning

Strategien gjelder for perioden 2024-2027 og fanger opp både endringene i fylkesinndelingen, ny museumsmelding (Musea i samfunnet: Tillit, ting og tid) og vårt eget behov for klargjøring av hva som er Buskerudmuseets samfunnsoppdrag.

Kultur-Norge og museene har krevende økonomiske og strukturelle rammebetingelser å forholde seg til, og vår strategi skal hensynta dette. Det har derfor vært viktig å jobbe frem ny forståelse av vårt samfunnsoppdrag og visjon, definere nye satsningsområder samt tydeliggjøre egen identitet og profil. Buskerudmuseet består av mange flotte og regionalt viktige besøkssteder og kompetansesentra. Vårt samfunnsoppdrag er å formidle og bevare Buskeruds kulturarv på best mulig måte, og innenfor de til enhver tid eksisterende rammebetingelser.

Buskerudmuseet har driftsansvaret for mange og svært ulike besøkssteder spredt over et stort geografisk område. Eierstrukturen er kompleks. De enkelte besøkssteder eies av stiftelser, kommuner og aksjeselskaper. Eierstiftelsene har ulike forventninger til hvordan besøksstedene skal drives. Økonomien er utfordrende, og krever at vi tenker annerledes om oppgaveløsningen. Det har derfor vært viktig å jobbe frem en ny forståelse av

samfunnsoppdrag og visjon, definere nye satsningsområder samt tydeliggjøre egen identitet.

Strategiplanen med mål og ambisjoner skal følges opp gjennom årlige handlingsplaner og vår interne virksomhetsstyring.

14. desember 2023

Svein Oppegaard,
styreleder

Tom Oddby,
direktør

2. Om stiftelsen Buskerudmuseet

Buskerudmuseet er et konsolidert museum, organisert som en stiftelse etablert 1.12.2013, og med hovedkontor og forretningsadresse på Hønefoss. Formålet er vedtektene å drive museumsvirksomhet med fokus på forvaltning, formidling, forskning og fornying av kunst-, kultur- og naturhistorie. Virksomheten skal drives etter anerkjente museumsfaglige prinsipper og i tråd med ICOM sitt museumsetiske regelverk.

Som en "paraplyorganisasjon" for mange besøkssteder og kompetansesentra i Buskerud favner Buskerudmuseet svært bredt. Vi forvalter et gravfelt fra eldre jernalder og driver et arkeologisk museum, en rekke friluftsmuseer og bygdetun, flere kunstnerhjem, en herregård, en kulturinstitusjon, museumsjernbane og andre teknisk-industrielle anlegg, samt regionale kompetansesentra for folkemusikk, folkedans og fotobevaring. Samlingene omfatter følgende:

- » 244 antikvariske bygninger fra 1340 til 1900-tallet
- » Ca. 140.000 gjenstander
- » Ca. 1.2 millioner foto
- » 12 kulturlandskap fordelt på 772 dekar

Gjennom leie- og driftsavtaler med lokale eiere i til sammen 12 kommuner i Buskerud fylke driver Buskerudmuseet 24 besøkssteder og kompetansesentra. Disse er omtalt nærmere i kapittel 3 sammen med en nærmere angivelse av identitet og profil.

Buskerudmuseet er et museum med driftstilskudd fra stat (Kulturdepartementet og Samferdselsdepartementet), fylkeskommune og kommuner i tillegg til egeninntekter. I tillegg mottar vi - etter søknader - betydelige midler fra private (og veldedige) givere knyttet bl.a. til vedlikehold og restaurering av antikvariske bygninger. Omsetningen er ca. 60 millioner kroner, antall årsverk er ca. 55, antall fast ansatte er 58 og antall frivillige årsverk er 14 fordelt på ca. 200 personer.

Stiftelsen Buskerudmuseet har etter vedtektene to organer, styret og rådet.

- » Styret har syv faste medlemmer i tillegg til varamedlemmer. Fire velges av rådet, en av fylkeskommunen og to av de ansatte. Styret er Buskerudmuseets øverste organ.
- » Rådet har en representant for hver eierorganisasjon det er inngått leie- og driftsavtale med.

Ringerikes museum

Hallingdal museum Nesbyen

Chr. Skredsvigs Hagan

3. Våre museer, identitet og profil

Dette er våre 24 museer og kompetansesentre, samt beskrivelse av profil og identitet som disse skal ha.

Hallingdal Museum

Hallingdal Museum Nesbyen og Sorenskrivergården i Nes, Dagali Museum, Hol Bygdemuseum, Dokken fjellgård og Hol gamle kirke og Prestestugu, Hemsedal Bygdatur, Gol Bygdemuseum og Ål Bygdamuseum.

«Gjennom unike og levende historiske miljøer formidles Hallingdals kulturarv.»

Kunstnerhjemmene i Sigdal

Th. Kittelsens Lauvli og Chr. Skredsvigs Hagan

«I to av Norges best bevarte kunstnerhjem formidles Theodor Kittelsens og Christian Skredsvigs liv og kunst.»

Sigdal museum, inkludert Eggedal Mølle

«Forvaltning og formidling av midt-fylkets kulturhistorie, med hovedvekt på Sigdal og Eggedal frem til 1950.»

Krøderbanen

«Et levende jernbanemuseum som på en engasjerende måte formidler regional samferdselshistorie.»

Villa Fridheim

«Et særpreget hus som formidler arkitektur og samfunn i historismens tidsalder. Museumsvirksomheten rettes inn mot husets egenart, eventyrene inngår som en utstilling og attraksjon i huset.»

Veien kulturminnepark

«Buskeruds arkeologiske museum, som med fokus på arkeologi og stedlige kulturminner skal øke bevisstheten rundt de lange historiske linjene og hvordan forhistorien har formet vår egen tid.»

Ringerikes museum

«Distriktsmuseum for Hole og Ringerike som skal formidle historien om Norderhov gamle prestegård og den lokale kulturhistorien.»

Fossesholm herregård

«Fossesholm Herregård er både et museum og en møteplass. Som et museum fokuserer vi på formidling av herregårds- og godshistorien frem til 1822, og som kulturell og sosial møteplass legger vi til rette for kunstutstillinger, selskaper og aktiviteter.»

Lågdalsmuseet

«Distriktsmuseum for Kongsberg, Sandsvær og Numedal som skal drive levende formidling av regionens landbrukshistorie og bykultur med særlig vekt på den immaterielle kulturarven og optikkhistorie i Buskerud.»

Labromuseene

«Gjennom aktivitetsbasert formidling fokuseres det på vannkraft før og nå.»

Portåsen – Wildenveys rike

«Portåsen er dikteren Herman Wildenveys barndomshjem, og er en kulturarena der litteratur, musikk og kunst møter skog, hage og landbruk. Gjennom konserter, utstillinger, aktiviteter og arrangementer lar vi ordet være i fokus, alt flettet sammen av en grønn tråd.»

Folkemusikksenteret i Buskerud

«Gjennom forvaltning og formidling av folkemusikk og folkedans er Folkemusikksenteret en arena for den immaterielle regionale kulturarven.»

Buskerud fylkesfotoarkiv

«Fylkesfotoarkivet er en profesjonell fotobevaringsinstitusjon som skal bevare og formidle regional fotohistorie»

Portåsen

Sigdøl museum

4. Vårt samfunnsoppdrag

Buskerudmuseet forvalter en stor samling av materielle kulturminner og immateriell kulturarv fra hele Buskerud, og har i egenskap av dette et viktig oppdrag i å ivareta regionens kulturarv. Dette er en oppgave vi skal løse innen de rammevilkår museet til enhver tid har til disposisjon, og i god dialog med publikum og besøkende, frivillige, politikere og andre samfunnsaktører.

Den offisielle museumspolitikken er uttrykt i «Meld. St. 23 – Musea i samfunnet», og baserer seg på følgende fem mål som det forventes at museene skal følge opp:

- » Solid kunnskapsproduksjon
- » Relevant formidling
- » Helhetlig samlingsutvikling
- » Trygg ivaretagelse
- » Aktiv samhandling

Som en profesjonell museumsaktør forplikter Buskerudmuseet seg også til å følge ICOM sitt museumsetiske regelverk. Museenes samfunnsoppdrag er grunnleggende å samle inn og forvalte, formidle og forske på materiell og immateriell kunst- og kulturarv.

Det forventes i tillegg at museene skal ha en sentral rolle i demokratiutøvelsen: «Museumsinstitusjonar er demokratiske berejlekar, ein del av den avgjerande infrastrukturen for demokratiutøving og frie ytringar.»

Vårt samfunnsoppdrag er å formidle og bevare Buskeruds kulturarv. Vi skal ta vare på, dokumentere og formidle Buskeruds kulturarv på en relevant,

inkluderende og identitetsskapende måte. Dette skal vi gjøre for dagens og framtidens generasjoner. Vi skal være aktuelle møteplasser for alle, som utfordrer og inspirerer til å bevare og se verdien av vår kulturarv.

5. Vår visjon og våre verdier

Begeistre og berike!

Vår visjon er å begeistre og berike! På den måten skal det skapes gode opplevelser for alle besøkende. Det skal utvikles interesse og entusiasme, samtidig som de besøkende skal få ny kunnskap.

Engasjerte, skapende, inkluderende og stolte

Våre verdier styrer oss i vårt daglige virke, og speiler både hvordan vi skal opptre innad, med hverandre og hvordan vi møter publikum.

» Engasjerte: Vi har et stort engasjement og motivasjon for å ta vare på, dokumentere og formidle Buskeruds kulturarv. Vi har et engasjement for hverandre og hverandres synspunkter, idéer og tanker.

» Skapende: På en levende måte viderefører vi tradisjoner og historie, og er nyskapende på utstillinger, forskning og formidling. Vi skaper opplevelser og legger til rette for at publikum kan bidra.

» Inkluderende: Vi skal ivareta alle gjennom brukermedvirkning, tilpasset formidling og fysisk utforming. Vi lager et fellesskap gjennom å dele på kunnskap og inkludere våre kolleger i arbeidet vårt.

» Stolte: Vi er stolte av samfunnsoppdraget, museene og historiene. Vi er stolte av det vi skaper og det vi jobber med. Vi er stolte av hverandre.

6. Våre satsningsområder

De siste årene har Buskerudmuseet fokusert på bygningsvern, gjenstandssamlingene og formidling. Dette er grunnleggende viktige oppgaver for alle våre museer – tydelig omtalt i museumsmeldingen, og sentrale satsningsområder i denne strategiperioden. I arbeidet med strategiplanen har det vært jobbet med å tydeliggjøre hva som skal være det enkelte besøkssted sin identitet, og hva dette besøksstedet skal være god på eller kjent for. Tydelig identitet og profil er derfor et viktig tema i strategien.

Vår egen organisasjon har de siste årene vært i fokus, med en tydeliggjøring av organisasjonskultur, medarbeiderskap og lederskap, støttefunksjoner og interne retningslinjer.

På bakgrunn av dette er det for perioden 2024-2027 formulert seks satsningsområder. Disse områdene vil være førende for prioriteringene i perioden. I tillegg skal alt arbeid være knyttet opp mot de fire begrepene relevans, bærekraft, digitalisering og mangfold, og som er omtalt mot slutten av dette kapittelet.

Aktive samlinger

Alle samlinger er mer tilfredsstillende ivaretatt og tilgjengelig.

Ambisjon for 2027

- » Fotosamlingene i fylkesfotoarkivet er flyttet inn i et midlertidig magasin som ivaretar kravene til lagring av fotomateriale

- » Gjennom oppgradering av eksisterende magasiner eller ved flytting er gjenstandssamlingene sikret bedre oppbevaringsforhold
- » Samlingsforvaltningsplanen er revidert og vedtatt i styret
- » Det er foretatt en gjennomgang av samlingene i samsvar med revidert samlingsforvaltningsplan
- » Det er avklart med de lokale eierne hvilken rolle disse skal ha i forhold til vår forvaltning av samlingene
- » 45.000 foto er publisert på Digital Museum
- » 14 % av gjenstandssamlingene er publisert på Digitalt Museum

Trygg ivaretakelse

Trygg ivaretakelse av den regionale kunst- og kulturarven

Ambisjon for 2027

- » Prosjekt fellesmagasin er ferdig planlagt og arbeidet med finansieringen er vedtatt i styret
- » I tråd med revidert samlingsforvaltningsplan skal privatarkiver ikke oppbevares på våre museer
- » I tråd med revidert samlingsforvaltningsplan har vi vurdert omfanget av antall antikvariske bygninger som vi forvalter
- » Besøkscenteret for Krøderbanen i Vikersund er ferdig planlagt og finansieringsplanen er vedtatt i styret

- » Ingen bygninger har redusert tilstandsgrad på grunn av uteblitt eller utsatt enkelt vedlikehold
- » Tilstanden på våre antikvariske bygninger er i tråd med denne tabellen

Tilstandsgrad	TG-0	TG-1	TG-2	TG-3	TG-ukjent
2022	Ingen	53%	36%	9%	2%
2027	Ingen	68%	30%	2%	Ingen

Formidling

Vi skal fortelle historien om Buskeruds kulturarv, og gjennom et bevisst arbeid med målgrupper skal formidlingen både gi læring og opplevelser

Ambisjon for 2027

- » Antall besøkende er minst 100.000 årlig, og registreringen er i tråd med Kulturdirektoratets anbefalinger
- » Buskerudmuseet har anerkjente lærings- og opplevelsesarenaer
- » Bruk av sosiale medier i formidlingen er etablert på et høyt nivå, tilsvarende en økning i antall følgere på 5000 pr. år i strategiperioden
- » Det er utviklet en rekke digitale utstillinger samt tatt i bruk digitale hjelpemidler i formidlingsarbeidet.
- » Det er innført brukermedvirkning for større formidlingsprosjekter
- » Det kan tilbys DKS-opplegg på grunnskole- og videregående nivå til alle kommuner i Buskerud

- » Antall årlige formidlingsbaserte aktiviteter og arrangementer ligger stabilt på ca. 160
- » Nedslagsfeltet for folkemusikkverksteder er utvidet til hele Buskerud
- » Bygningsvern brukes aktivt i formidlingen
- » Arbeidet med det historiske hageanlegget gjør Fossesholm Herregård til det ledende museet i landet på formidling av historiske hageanlegg
- » Teknologi, historie og kultur på Labro er etablert som et nyskapende formidlingstilbud
- » Etablering av ny utstilling på Krøderen stasjon gjør Krøderbanen nyskapende i landet på formidling av jernbanehistorie

Utvikle ny kunnskap

Vår kunnskapsproduksjon bidrar til å løfte Buskeruds regionale kulturarv

Ambisjon for 2027

- » Minst tre ansatte har kompetanse på doktorgradsnivå eller autorisasjon som konservator/ førstekonservator NMF
- » Det er utviklet en forskningsplan, og forskningsstruktur er etablert
- » Minst én museumshåndverker har påbegynt bachelorprogrammet i tradisjonelt bygghåndverk ved NTNU, eller annen høyere utdanning
- » Ved nyansettelser av håndverkere søkes det primært etter personer med etterutdanning i bygningsvern eller tradisjonelt bygghåndverk på fagskole- eller bachelornivå.

- » Produksjonen av formidlingsbaserte artikler og forskningsartikler har stabilisert seg med et årlig antall på 8
- » Gjennom foredrag er det jevnlig fokus på temaer som handler om regional kulturarv
- » Arbeidet med å gjenskape det historiske hageanlegget gjør Fossesholm Herregård til det ledende museet i landet på historiske hageanlegg
- » Samarbeidet med Å Energi AS på Labro om teknologi, historie og kultur er etablert med et langsiktig perspektiv

Tydelig identitet og kjennskap

Alle besøkssteder og kompetansesentra har tydelig identitet og profil

Ambisjon for 2027

- » Alle besøkssteder og kompetansesentra oppfattes å ha tydelig identitet og profil som tilfører noe unikt til Buskerudmuseet og regionen
- » Besøksstedene skal ha et gjennomsnittlig resultat på minst 50 % i kjennskapsundersøkelser
- » Buskerudmuseet skal ha utviklet en markedsplan, arbeider aktivt med markedsføring av alle besøksstedene og har gjennomført publikumsundersøkelser
- » Folkemusikksenteret har etablert et stabilt tilbud om «Artist in residence» på godt nasjonalt og internasjonalt nivå
- » Fylkesfotoarkivet har etablert seg som en profesjonell fotobevaringsinstitusjon for alle kommuner i Buskerud

Profesjonell organisasjon og kompetent arbeidsmiljø

Buskerudmuseet er en organisasjon med et grundig planverk, nødvendige støttefunksjoner og kompetente medarbeidere som trives på jobb.

Ambisjon for 2027

- » Det er etablert støttefunksjoner innenfor HR, administrasjon og markedsarbeid
- » Det er etablert formalisert samarbeid med regionale reiselivsaktører
- » Det er et gjennomarbeidet planverk (markedsplan, forretningsplan, personalhåndbok m.m.) på alle områder
- » Medarbeidertilfredsheten er god gjennom jevnlig medarbeiderundersøkelse, og de ansatte har god og riktig kompetanse
- » Det er gjennomført kompetanseheving for ledere og medarbeidere
- » Eierskap og forvaltningsansvar for Folkemusikksenteret og Fylkesfotoarkivet er avklart
- » Det er foretatt en gjennomgang av leie- og driftsavtaler med de lokale eierne
- » Drift og forvaltning er tilpasset Buskerudmuseets økonomi
- » Alle besøkssteder er miljøfyrtårnsertifisert
- » Det er igangsatt program for å rekruttere og ta imot traineer, lærlinger og hospitanter

Gjennomgående for alt vårt arbeid og vår virksomhet

Relevans: En relevant samfunnsaktør

I tråd med vårt samfunnsoppdrag skal Buskerudmuseet bidra til å belyse, løfte og sette fokus på aktuelle lokale og regionale temaer – også kontroversielle eller vanskelige temaer.

Bærekraft: Etterleve FN's bærekraftsmål

FN's bærekraftsmål er verdenssamfunnets felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene. De 17 målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Buskerudmuseet skal arbeide spesielt for å bidra til bærekraftsmålene 11 (bærekraftige byer og lokalsamfunn), 12 (ansvarlig forbruk og produksjon) og 16 (fred, rettferdighet og velfungerende institusjoner).

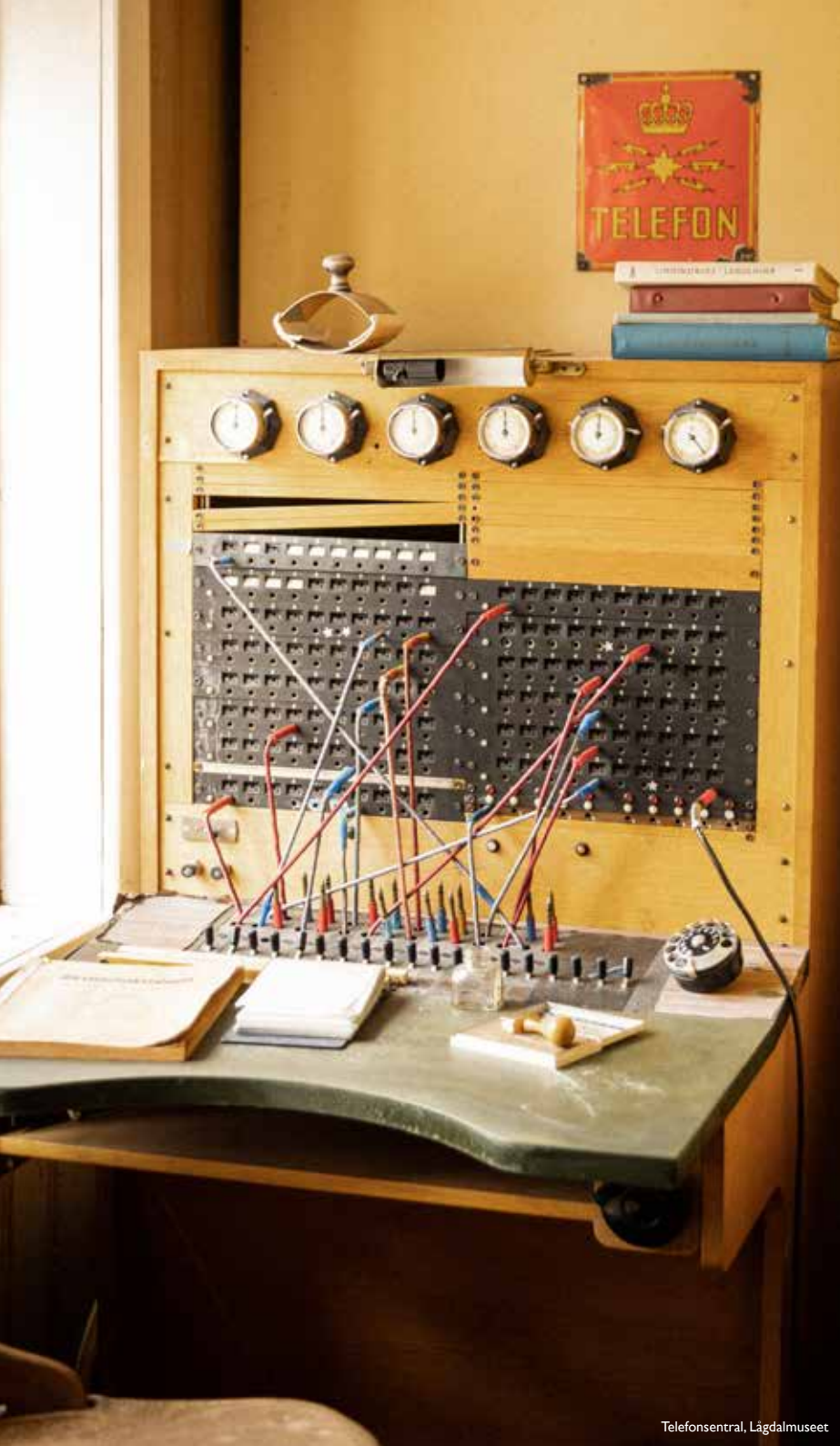
Digitalisering: Digitalisering som et verktøy for å fornye, forenkle og forbedre

Buskerudmuseet skal arbeide aktivt med å ta i bruk digitale verktøy på alle plan for våre ansatte, våre digitale brukere og fysisk besøkende og publikum.

Vi skal bruke digitale løsninger på alle områder, og særlig der man får en bedre besøks- eller brukeropplevelse. Gjennom eierskapet i KulturIT skal Buskerudmuseet være med å utvikle felles digitale løsninger for hele museumssektoren.

Mangfold: Virksomheten skal være åpen og inkluderende.

Buskerudmuseet skal være en arbeidsplass med respekt og toleranse for ulikheter, og med en holdning om at ulike perspektiver er bra for utvikling og resultater. Tilbudet til besøkende og publikum skal, innenfor rammene av bruks- og vernehensyn, være tilgjengelig for alle. Vi skal inkludere og sette søkelys på minoriteter, og besøksstedene skal være en inkluderende møteplass som oppfordrer til dialog.

Styret takker

Styret vil takke ledergruppen, tillitsvalgte, de ansatte, den eksterne referansegruppa og Vissa AS som alle har bidratt godt i prosessen med strategiplanen. Vi håper at strategiplanen vil bidra til å ta Buskerudmuseet, alle våre besøkssteder og kompetansesentra samt hele organisasjonen, et langt steg fremover!

Alle bildene er tatt av NYG AS sommeren 2022 og sommeren 2023, på oppdrag fra Buskerudmuseet.

Rettighetene til bildene tilhører Buskerudmuseet.